

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 3
Møtenr.: 2/2019
Møtedato: 5. februar 2019
Notatdato: 21. januar 2019
Arkivsaksnr.: 2014/9174
Saksansvarlig: Hanna Ekeli
Saksbehandler: Anne Margrete Bergfall

Universitetets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon – endring sammensetning priskomiteé og innføring av ny pris for yngre forskere

Henvvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret

- V-SAK 2 på møte i Det akademiske kollegium 11.04.2000: *Endret praksis og nye statutter for universitets priser*
- V-SAK 8 på møte i Universitetsstyret 02.12.14: *Statutter for Universitetsstyrets fire priser. Revidert forslag sendt på sirkulasjon og vedtatt 16.12.2014*
- D-SAK 1 på møte i Universitetsstyret 06.12.2016: *Universitetsstyrets fire priser: priskomiteens arbeid*
- V-sak 9 på møte i Universitetsstyret 7.-8. mai 2018: *Endring av statuttene for Universitetets priser for jevnere kjønnsbalanse blant de nominerte*

Hovedproblemstillinger i saken

Universitetsledelsen ønsker å endre sammensetningen av priskomiteen og redusere antallet deltakere fra sju til fire. Formålet med endringen er å forenkle og kvalitetsikre arbeidet fra nominasjon frem mot innstilling av vinnere.

I tillegg ønsker ledelsen å introdusere en ny pris for yngre forskere for å påskjønne unge forskere som har utmerket seg med fremragende forskning.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter

Hver pris er p.t. på kr. 250.000,- samt et kunstverk og et diplom. Ved opprettelse av ny pris for yngre forskere, må midler til tildeling finnes.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Universitetsstyret slutter seg til vedlagte forslag om endring i sammensetning av priskomiteen.
2. Universitetsstyret slutter seg til innføring av en ny pris for yngre forskere.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
studiedirektør

Vedlegg:

- Fremleggsnotat
- Forslag reviderte statutter for Universitets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon – gjeldende statutter finnes på <https://www.uio.no/om/tall-og-fakta/uio-priser/universitetsstyrets-priser/statutter.html>

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGSNOTAT

Møtesaksnr.: V-sak 3
Møtedato: 5. februar 2019
Notatdato: 21. januar 2019
Arkivsaksnr.: 2014/9174
Saksbehandler: Anne M. Bergfall

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Universitetets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon – endring sammensetning priskomite og innføring av ny pris for yngre forskere

Universitetet i Oslo deler årlig ut følgende fire priser: Forskningsprisen, Utdanningsprisen, Formidlingsprisen og Innovasjonsprisen. Etter vedtak i Universitetsstyret 6. desember 2016 tildeles Forskningsprisen humaniora/samfunnsvitenskap eller medisin/naturvitenskap annet hvert år «for å gjøre sammenlikningen av nominasjonene enklere». Utlysningbrev går til alle enheter ved UiO. De nominerte kandidatene vurderes av en tverrfaglig sammensatt priskomite som sender sin innstilling til Universitetsstyret. Hver av vinnerne får 250 000 kroner, samt et kunstverk og et diplom.

Universitetsledelsen ønsker å gjøre om på sammensetningen i priskomiteen for å forenkle og kvalitetssikre arbeidet fra nominasjon frem mot innstilling av vinnere. I tillegg ønsker ledelsen å introdusere en ny pris for yngre forskere for å påskjønne unge forskere som har utmerket seg med fremragende forskning allerede på et tidlig tidspunkt i karrieren.

Sammensetning priskomite

Nåværende priskomite har sju medlemmer, med personlige vararepresentanter, som vurderer alle fire priser. Komiteen ledes av prorektor, og består ellers av fire vitenskapelig ansatte fordelt mellom humaniora og samfunnsvitenskap (HUMSAM) og medisin og naturvitenskap (MEDNAT). I tillegg har komiteen en studentrepresentant, samt en ekstern representant for hver av prisene. Ved behandling av Forskningsprisen er nåværende ordning at alle de interne vitenskapelige medlemmene skal komme enten fra HUMSAM eller MEDNAT avhengig av hvilket fagområde som skal tildeles prisen det aktuelle året. For dette formålet oppnevnes det egne «erstatte». Dette fungerer slik at når eksempelvis HUMSAM skal tildeles forskningsprisen deltar «erstatte» fra HUMSAM ved behandlingen av denne ene prisen i stedet for MEDNAT-representantene.

Forslag ny sammensetning priskomite:

- Prorektor (leder). Vara: viserektorer/rektor
- Ett medlem fra dekanatet ved ett HUMSAM-fakultet med vara fra dekanatet ved et annet HUMSAM-fakultet
- Ett medlem fra dekanatet ved et MEDNAT-fakultet med vara fra et annet MEDNAT-fakultet
- I tillegg oppnevnes følgende medlemmer:
  - o For Forskningsprisen: professor fra annet norsk/nordisk universitet (grunnet språk)
  - o For Utdanningsprisen: studentrepresentant fra UiO (med vara)
  - o For Formidlingsprisen: ekstern formidlingseksper/kommunikasjonsnestor

- For Innovasjonsprisen: ekstern representant fra innovasjonsmiljø
- For Pris for yngre forskere: representant fra Akademiet for yngre forskere

Konsekvenser

Antallet deltakere i priskomiteen reduseres med dette fra sju til fire representanter. Ved uenighet i komiteen fattes avgjørelse ved avstemning og simpelt flertall. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme, som tidligere.

Forskningsprisen tildeles fortsatt HUMSAM/MEDNAT annethvert år men de faste representantene fra HUMSAM og MEDNAT deltar ved vurdering av alle prisene, også ved vurdering av Forskningsprisen når denne ikke går til eget fagområde.

Formålet med endringen er bedre kvalitetssikring og forenkling av prosessen frem mot innstilling av vinnere. Slik er den foreslåtte endringen en videreføring av tidligere endringer av arbeidet med å innstille verdige prisvinnere. Dagens felles tverrfaglig sammensatte priskomite er et resultat av et vedtak i Det Akademiske kollegium i møte 11. april 2000. Man besluttet da å forenkle de daværende prosedyrene med én komité per pris: *«Dette har blitt vurdert som unødvendig omstendelig. Det kan dessuten være en fordel at prisene vurderes samlet, ettersom de skal belønne kompletterende sider av universitetets virksomhet.»*

I fremleggsnotat for diskusjonssak på møte i Universitetsstyrets møte 6. desember 2016 anføres følgende angående priskomiteens arbeid: *«Gitt komiteens tverrfaglige sammensetning, vil innstillingen baseres på en helhetlig skjønsmessig vurdering av nominasjonene, snarere enn en dyptgående fagfelleevaluering.»* I samme sak anføres også at *«alle endringer som krever økt administrasjon bør vurderes opp mot prisenes størrelse, og begrunnes i vesentlig økt kvalitet på de innstillinger Universitetsstyret mottar».*

Priskomiteens innstilling baseres på en vurdering av hvordan de nominerte oppfyller kriteriene for prisene. Hvilken dokumentasjon som skal medfølge nominasjonene er angitt i statuttene. Arbeidet med nominasjoner på fakultetsnivået blir dermed desto viktigere, både med hensyn til å fremskaffe gode kandidater og med kvalitetssikring av nominasjonene.

Ny pris for yngre forskere

Universitetsledelsen ønsker å introdusere en ny pris for yngre forskere. Dette for å påskjønne unge forskere som har utmerket seg på et tidlig tidspunkt i karrieren.

Formålet med prisen er at den skal være en inspirasjon og en påskjønnelse for lovende yngre forskere. Det er også et uttalt mål med den nye prisen å få en jevnere kjønnsbalanse blant de nominerte og prisvinnerne. *«Prisen tildeles en forsker, en forskergruppe eller et forskningsmiljø som har utmerket seg ved fremragende forskning. Prisvinner (e) må være 40 år eller yngre på tildelingstidspunktet.»* Se punkt 7 i vedlagte forslag for reviderte statutter.

Menn og kvinners akademiske karriereutvikling er forskjellige. Nominasjoner til Forskningsprisen har vært preget av en meget skjev kjønnsfordeling. Jevnfør sak om endring av statuttene for Universitetets priser for jevnere kjønnsbalanse blant de nominerte i møte i Universitetsstyret 7.-8. mai 2018 der styret vedtok å endre statuttene for Universitets priser til: *«Enhetene skal foreslå minst én kvinne og én mann til hver av prisene.»* (Tidligere: *«Enhetene bør foreslå minst én kvinne og én mann til hver av prisene.»*)

Pris for yngre forskere skal som Forskningsprisen tildeles henholdsvis humaniora og samfunnsvitenskap eller medisin og naturvitenskap annet hvert år og vil følge samme syklus. Både Forskningsprisen og Pris for yngre forskere vil i 2019 tildeles humaniora og samfunnsvitenskap.

Revidering av statuttene i tråd med foreslåtte endringer

Forslag til reviderte statutter i tråd med foreslåtte endringer følger vedlagt. Jevnfør punkt 4 for sammensetning av priskomiteé og punkt 7 for Pris for yngre forskere. Det er i tillegg gjort visse strukturelle endringer i andre deler av statuttene uten vesentlige endringer av tekst. Forhold rundt nominasjonsprosessen er samlet i punkt 2 og forhold rundt aktuelle kandidater som kan nomineres i punkt 3. I tillegg har underpunktene til hver av prisene fått samme rekkefølge. Teksten om utvelgelse av prisvinner(e) til Innovasjonsprisen i punkt 10.1 er litt omformulert slik at den favner bredere.

I forslag til reviderte statutter har vi også endret navnet på prisene til «Universitetets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon». Dette for å tydeliggjøre hvilke priser det dreier seg om. (Tidligere «Universitetsstyrets fire priser».)

Gjeldende statutter finnes på <https://www.uio.no/om/tall-og-fakta/uio-priser/universitetsstyrets-priser/statutter.html>

Vedlegg:

- Reviderte statutter for Universitetets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon

Universitetets priser for forskning, utdanning, formidling og innovasjon - statutter

Etter vedtak i Universitetsstyret deler Universitetet i Oslo årlig ut følgende priser:

- Forskningsprisen
- Pris for yngre forskere
- Utdanningsprisen
- Formidlingsprisen
- Innovasjonsprisen

Prisene er knyttet til universitetets fire hovedoppgaver slik disse er beskrevet i universitets- og høyskoleloven §1-1 og § 1-3:

- Universitetet i Oslo skal utføre forskning på høyt internasjonalt nivå
- UiO skal tilby høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå, basert på det fremste innen forskning
- UiO skal bidra til å spre og formidle resultater fra forskning, og legge til rette for at institusjonens ansatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten
- UiO skal bidra til innovasjon og verdiskapning basert på forskning.

Felles for prisene er at de er en belønning for særskilt innsats, som dessuten skal stimulere til økt innsats og være til inspirasjon for fagmiljøene ved Universitetet i Oslo.

1. Hver pris er p.t. på kr. 250.000,- samt et kunstverk og et diplom.

2. Nominasjonsprosess

Kandidater til prisene kan foreslås av ansatte ved UiO, av fakulteter, institutter, museer, sentre eller andre grunnenheter. Forslag til kandidater sendes det aktuelle fakultet, senter eller museum innen frist fastsatt av enheten. Forslaget skal undertegnes av enhetens ledelse. Studentparlamentet kan også nominere kandidater.

Dersom forslaget ikke kommer fra en enhet, men fra fagmiljøer ved institusjonen, skal forslaget være undertegnet av minst fem personer.

Forslagene skal være begrunnet og dokumentert i tråd med statuttene.

3. Kandidater - Hvem kan nomineres?

Ved nominasjon til Priskomiteen, skal enhetene foreslå minst én kvinne og én mann til hver av prisene. Kandidaten må på tildelingstidspunktet være tilsatt i hovedstilling ved Universitetet i Oslo og ha gjort tjeneste i slik stilling i minst ett år. Eventuelt kan vedkommende ha hovedstilling ved et universitetssykehus kombinert med et professorat II ved Universitetet i Oslo og ha gjort tjeneste i slik stilling i minst ett år. En kandidat kan samtidig foreslås til flere priser. En tidligere prisvinner kan ikke foreslås til samme pris før det er gått fem år.

Til Innovasjonsprisen er det mulig å foreslå kandidater som ikke har en hovedstilling ved UiO. Denne prisen kan tildeles nåværende og tidligere studenter, ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling eller et fagmiljø (her definert som et institutt, en avdeling/klinikk eller en faggruppe).

4. Rektor oppnevner en egen priskomité

Priskomiteen skal ha fire medlemmer, som skal vurdere alle de fem prisene. Komiteen ledes av prorektor. Ett medlem skal komme fra dekanatet ved et HUMSAM-fakultet, med vara fra dekanatet ved et annet HUMSAM-fakultet. Et annet medlem skal komme fra dekanatet ved et MEDNAT-fakultet, med vara fra dekanatet ved et annet MEDNAT-fakultet. Til hver av prisene, med unntak av Utdanningsprisen, oppnevnes en ekstern representant. Studentparlamentet foreslår en studentrepresentant, med personlig vara, som er med under behandlingen av Utdanningsprisen. Komiteens funksjonstid er tre år. Studentrepresentantens funksjonstid er ett år.

5. Priskomiteens arbeid

5.1 Priskomiteen kan innhente supplerende vurderinger fra utenforstående sakkyndige når den måtte finne det hensiktsmessig.

5.2 For hver pris har komiteen mulighet for å nominere en kandidat som ikke er foreslått i den ordinære nominasjonsprosessen.

5.3 Ved uenighet i komiteen fattes avgjørelse ved avstemning og simpelt flertall. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

5.4 Komiteen skal avgi begrunnet innstilling til Universitetsstyret. Den skal omtale hvilke kandidater komiteen mener bør tildeles de fem prisene. Innstillingen skal vedlegges en liste over vurderte og nominerte kandidater.

5.5 Prisene tildeles av universitetsstyret etter vedtak, normalt i møtet i juni. Prisene deles som hovedregel ut på universitetets årsfest i september samme år. Styrets vedtak er offentlig fra det fattes og gjelder som tildelingstidspunkt for prisen.

6. Forskningsprisen

6.1 Forskningsprisen skal tildeles humaniora og samfunnsvitenskap eller medisin og naturvitenskap annet hvert år. Prisen tildeles en forsker, en forskningsgruppe eller et forskningsmiljø som har utmerket seg ved fremragende forskning. Prisvinneren må være nasjonalt ledende på sitt fagfelt og, dersom fagfeltet eksisterer i andre land, også være anerkjent av ledende internasjonale fagmiljøer.

Dersom to eller flere kandidater stiller likt etter en rent faglig vurdering, skal det legges avgjørende vekt på deres innsats for å bygge opp eller styrke sine respektive fagmiljøer ved Universitetet i Oslo.

6.2 Forslag som fremmes skal være begrunnet og dokumentert i form av:

- kandidatens vitenskapelige publikasjoner og andre synlige uttrykk for kandidatens anseelse, status og gjennomslagskraft i nasjonale og internasjonale fagmiljøer og
- kandidatens betydning for eget fagmiljø, når det gjelder miljøskapende og forskningsfremmende innsats.

6.3 Prisen skal i sin helhet benyttes til forskningsvirksomhet eller andre tiltak som er egnet til å styrke pristakerens forskningsmiljø i samsvar med prisvinnerens ønsker.

6.4 Tildeling av prisen skal ikke resultere i noen form for reduksjon i tildeling av driftsmidler, utstyrsbevilgninger eller andre goder som prisvinneren ordinært tilkommer.

7. Pris for yngre forskere

7.1 Pris for yngre forskere skal tildeles humaniora og samfunnsvitenskap eller medisin og naturvitenskap annet hvert år. Prisen tildeles en forsker, en forskningsgruppe eller et forskningsmiljø som har utmerket seg ved fremragende forskning. Prisvinner/e må være 40 år eller yngre på tildelingspunktet.

7.2 Forslag som fremmes skal være begrunnet og dokumentert i form av:

- kandidatens vitenskapelige publikasjoner og andre synlige uttrykk for kandidatens anseelse, status og gjennomslagskraft i nasjonale og internasjonale fagmiljøer og
- kandidatens betydning for eget fagmiljø når det gjelder miljøskapende og forskningsfremmende innsats.

7.3 Prisen skal i sin helhet benyttes til forskningsvirksomhet eller andre tiltak som er egnet til å styrke pristakerens forskningsmiljø i samsvar med prisvinnerens ønsker.

7.4 Tildeling av prisen skal ikke resultere i noen form for reduksjon i tildeling av driftsmidler, utstyrsbevilgninger eller andre goder som prisvinneren ordinært tilkommer.

8. Utdanningsprisen

8.1 Prisen tildeles personer eller fagmiljøer for fremragende arbeid med utdanningskvalitet og/eller læringsmiljø. Ved utvelgelse av prisvinner skal det legges vekt på at kandidaten(e)

- har bidratt til formidling av forskningsbasert kunnskap av høy kvalitet, og evner å engasjere studentene til aktiv deltakelse i undervisningen eller andre faglige aktiviteter

- har bidratt til nyskaping i undervisning, veiledning og vurdering
- har lagt til rette for et sosialt fellesskap som fremmer læring

8.2 Forslag som fremmes skal være begrunnet og dokumentert med for eksempel:

- program og emnebeskrivelser
- statistikk (studiepoeng, gjennomstrømming, frafall)
- studentevalueringer og andre undersøkelser
- informasjon om faglige og/eller sosiale tiltak og oppslutningen om dem

8.3 Prisen skal, i samsvar med prisvinnerens ønsker, i sin helhet brukes til tiltak som fremmer det faglige og/eller sosiale læringsmiljøet ved den enhet prisvinneren er tilknyttet.

8.4 Tildeling av prisen skal ikke resultere i noen form for reduksjon i tildeling av driftsmidler, utstyrsbevilgninger eller andre goder som prisvinneren ordinært tilkommer.

9. Formidlingsprisen

9.1 Prisen tildeles en forsker eller forskningsgruppe som på en fremragende måte har formidlet vitenskapelige resultater, arbeidsmåter og holdninger ut av et spesialisert forskningsfelt til personer utenfor feltet, og deltatt i samfunnsdebatten med forskningsbasert argumentasjon.

Ved utvelgelse av prisvinner skal det legges vekt på

- allsidig bruk av kommunikasjonskanaler og uttrykksformer (muntlig og skriftlig, språk og bilde) og villighet til å være tilgjengelig for slike oppgaver på sitt fagfelt
- formidlingspotensial overfor ulike målgrupper
- dialog med personer utenfor eget fagfelt

9.2 Forslag som fremmes skal være begrunnet med utgangspunkt i statuttene, og det skal vedlegges dokumentasjon av forskningsformidlingen.

9.3 Prisen skal i sin helhet brukes til tiltak som kan bidra til å styrke miljøets profilering og formidlingsvirksomhet i samsvar med prisvinnerens ønsker.

9.4 Tildeling av prisen skal ikke resultere i noen form for reduksjon i tildeling av driftsmidler, utstyrsbevilgninger eller andre goder som prisvinneren ordinært tilkommer.

10. Innovasjonsprisen

10.1 Prisen tildeles personer eller miljøer for fremragende arbeid med forskningsbasert innovasjon. Prisen tildeles på bakgrunn av ideer som har framkommet ved UiO og som utgjør kunnskap i bruk, gjerne i samarbeid med eksterne partnere.

Ved utvelgelse av prisvinner(e) skal det legges vekt på hvordan forskningsbaserte ideer har ledet frem til et nytt eller forbedret produkt eller tiltak som vil forbedre tjenester eller løse samfunnsmessige behov (miljø- og helsegevinst, bedre forvaltning, økt effektivitet, besparelser, inntjening, sysselsetting, sosial mobilitet og lignende).

10.2 Forslag som fremmes skal være begrunnet med utgangspunkt i statuttene, og skal vedlegges dokumentasjon.

10.3 Prisen skal i sin helhet brukes til tiltak som kan bidra til å styrke miljøets bidrag til innovasjon.

10. 4 Tildeling av prisen skal ikke resultere i noen form for reduksjon i tildeling av driftsmidler, utstyrsbevilgninger eller andre goder som prisvinneren ordinært tilkommer.